

บุญเต็มร้อย

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ข้อ ๓๔๔. มันไม่มีเนาะ

ถาม : ๓๔๕. เรื่อง “กราบนมัสการหลวงพ่อสงบ”

กระผมมีปัญหาเรื่องการปฏิบัติอยากให้หลวงพ่ช่วยชี้ทางครับ เนื่องจากจำความได้ว่าตอนอายุประมาณ ๑๕ ปี ปัจจุบัน ๒๕ ปี มีความคิดอย่าง ตัวเรานี้หรือใช้ตัวเราจริงหรือเปล่า เป็นความคิดแบบนี้มาตั้งแต่เด็กๆ จนโตมาจึงเข้าใจเรื่องธรรมะตามวัยพอสมควร แต่ในใจมีความสงสัยตลอด เห็นสัตว์หรือบุคคลที่เขาลำบากจะมีความสงสารอยู่ตลอด จนทำให้มีใจแผ่เมตตาอยู่ตลอดเวลา บางทีเดินไปกลางตลาด เห็นสัตว์โดนฆ่าผมจะกำหนดจิตแผ่เมตตาให้สัตว์อยู่ตลอด หรืออย่างไรก็ตามก็ทำให้จิตสั้นไหวให้สงสารและแผ่เมตตาทันที

จนโตมาผมก็ปรารถนาพุทธภูมิ ตั้งแต่อายุประมาณ ๑๗ ปี จนอายุ ๒๘ ปี ฟังธรรมหลวงตามหาบัว เกิดไม่อยากจะสร้างบารมีด้านนี้ต่อไป เบื่อหน่ายมาก แล้วอยากถามหลวงพ่ว่า

๑.การที่เราแผ่เมตตาทุกที่ทุกเวลานี้ผิดปกติไหมครับ เวลาแผ่ไปตัวมันจะสั้นขนลุก เหมือนมีอะไรในตัวพุ่งขึ้นกลางศีรษะ แล้วแผ่ชานไปทั่วร่างกาย เป็นอย่างนี้ทุกครั้ง

๒.การปรารถนาพุทธภูมินี้ควรจะทำจิตและลาแบบไหนครับ เพราะก่อนหน้านี้ปรารถนาพุทธภูมิเจอภูตผีปีศาจ..

หลวงพ่ : แล้วยกเล่าเยอะมาก อันนี้ไม่อ่าน

เขาถามก่อน ข้อ ๑. เวลาเราแผ่เมตตาทุกที่ทุกเวลานี่ผิดใหม่.. ไม่ผิด เพราะทำอย่างนี้ถูกต้อง แล้วถูกต้องยิ่งดีมาก เพราะพระพุทธเจ้าสอนเรื่องสติ คนที่มีสติมันก็เหมือนกับเราแผ่เมตตา ก่อนแผ่เมตตาเราจะแผ่เมตตาได้อย่างไรถ้าเราไม่ได้มีความระลึก จะทำอะไรก็แล้วแต่ สิ่งแรกคือความมีสติ มีความระลึกที่อยู่ การกระทำเกิดขึ้นจากตรงนั้น ฉะนั้นการแผ่เมตตา เราจะแผ่เมตตาเราต้องระลึกถึงตัวก่อน ที่นี้การระลึกตัวนี้มีสติสำคัญที่สุดเลย

ฉะนั้นถ้ามีสติแล้วมันถูกต้อง ฉะนั้นการแผ่เมตตา พอมีสติการแผ่เมตตาก็คือการคิดที่ปรารถนาให้ทุกคนมีความสุข ที่นี้การแผ่เมตตา การที่ปรารถนาพุทธภูมิ การแผ่เมตตา การช่วยเหลือการเงื่อนเวลาปรารถนาพุทธภูมินี้เขาพยายามจะช่วยเหลือ เขาจะสร้างบารมี จิตใจมันเป็นแบบนั้น แต่ถ้าจิตใจของคนจิตใจที่เป็นสาธารณะ เราเห็นสิ่งต่างๆ เราก็คิดของเราเหมือนกัน

ไอ้ว่าผิดใหม่ ผิดปกติใหม่.. ไม่ผิด กลับดีด้วย มันมีแต่ที่เราเองนี่ผิดปกติ พอเราคิดดีเรากลับว่าเราคิดผิดปกติไป เราเห็นว่าเราแผ่เมตตา เราแผ่เมตตา เราทำคุณงามความดีนี่เราผิดปกติหรือเปล่า ไม่ผิดปกติหรอก เราจะเอาความรู้สึกของเราไปวัดกับใครไม่ได้หรอก ความรู้สึกของเด็ก ความรู้สึกของคนแต่ละจริตนิสัยมันไม่เหมือนกัน

ที่นี้ถ้าความรู้สึกของเรามันเป็นความรู้สึกที่ดี อย่างเช่นว่าครูบาอาจารย์ของเราจิตใจท่านเป็นสาธารณะ แล้วเวลาท่านเห็นคนที่เอาเปรียบกัน เราจะเอาจิตใจเราไปเทียบกับคนเอาเปรียบกันหรือ คนนั้นเขาเอาเปรียบกันคือคนเห็นแก่ตัว แล้วจิตใจเราเป็นจิตใจที่เสียสละ เราบอกว่าถ้าเราเสียสละอย่างนี้เราก็ผิดปกติละสิ

เหมือนคนทำบุญนี้ ทำบุญทุกวันๆ เลย ไอ้คนอื่นมองคนนี่ผิดปกติ ผิดปกติเพราะอะไรละ เพราะจิตใจเขาคับแคบใจใหม่ เขามองแล้วเป็นผิดปกติเพราะเขาไม่เคยทำ ที่นี้พอเราบอกว่าเราผิดปกติเราก็จะทำแบบเขา คือเรานี้จากจิตใจที่เราดีเราจะไปตระหนี่เหมือนเขามันก็ไม่ถูกต้อง

ฉะนั้นเราต้องมองว่าในสังคมเขาเป็นแบบใด เราต้องเข้าใจสังคมก่อน พอเราเข้าใจสังคมว่าสังคมเขามีความเห็นแก่ตัว เขามีแต่การเอารัดเอาเปรียบ แล้วเราเป็นคนที่ว่าแผ่เมตตา เราเป็นคนที่ยุติธรรม เขาก็มองเราเป็นคนแปลกประหลาด ที่นี้เขามองเรา

เป็นคนแปลกประหลาดมันต้องมีความสำคัญอันหนึ่ง คือเราต้องมีสติพอ ถ้าเรามีสติพอ เห็นไหม เรามีสติพอเราทำสิ่งใดแล้วเราไม่เป็นเหยื่อเขาใจ แต่ถ้าเราคิดแบบอัตโนมัติ คิดแบบผูกมัดตัวเองนะว่าเราต้องเป็นผู้เสียสละ

คนนี่เขาจะสร้างภาพ เขาจะสร้างภาพ เขาจะทำความน้อยฉลาดมาให้เราเสียสละ เรา จะเสียสละต่อเมื่อเป็นข้อเท็จจริง เขาทุกข์ของเขาตามข้อเท็จจริง แต่ถ้าเขาฉลาดเขา หลอกลวง อย่างนี้เราไม่ควรเสียสละ ถ้าเรามีสติเราต้องหาเหตุผลก่อนว่ามันเป็นจริงหรือ เปล่า เราควรจะเสียสละจริงหรือเปล่า นี่คิดอย่างนี้นะ พอคิดอย่างนี้ปั๊บแล้วเราจะคิด อย่างไรล่ะ

นี่ส่วนใหญ่สังคมไทยตอนนี้คิดอย่างนี้ เราได้ทำแล้วสบายใจ เราได้ทำแล้วสบายใจ ทำไปเถอะ แต่เขาไม่ได้คิดมุกกลับนะ เวลาเข้ากันโดยธาตุ เห็นไหม หลวงตาท่าน บอกละสายบุญสายกรรม.. ในการช่วยชาติของหลวงตาท่านบอกละ “คนที่ร่วมมือกับ ท่าน ฟังแล้วมีความเห็นด้วยนี่เป็นสายบุญสายกรรม” แต่ก็มีคนส่วนใหญ่เลยที่ไม่เห็น ด้วยแล้วต่อต้าน นี่ทำไมเขาไม่เชื่อล่ะ ทำไมเขาไม่ฟังล่ะ

นี่คำว่าสายบุญสายกรรมเพราะได้ทำบุญร่วมกุศลกันมา ฉะนั้นคนที่แบบว่าเราได้ ทำแล้วสบายใจ ถ้าเขาทำความไม่ดี เขามาทำลายศาสนาโดยเนื้อแท้ โดยข้อเท็จจริง แต่ หน้าฉากเขาบอกเขาจะมาปกป้องศาสนา เขามาเพื่อคุณงามความดี เราก็ช่วยเหลือเจือจาน เขาไป แต่ความจริงคือเขาทำลาย เห็นไหม เราก็มีส่วนด้วยเพราะเราทำบุญไปกับเขา

นี่ไงทำบุญแล้วสบายใจ ทำบุญแล้วสบายใจ พูดคำนี้มันก็แปลกนะ ทำบุญแล้ว สบายใจ เพราะสบายใจนี่เขาทำลาย ทำลายแล้วสบายใจเนาะ.. มันก็ไม่ใช่ใช่ใหม่ การ ทำลายไม่สบายใจหรอก ฉะนั้นถ้าเราไม่รู้เราทำไปนี่มันสุดวิสัย คนเรานี้เราจะไปสืบรู้ถึง จริตนิสัยของคนทั้งหมด เราจะไปสืบไม่ได้หรอก แต่ถ้าเรารู้แล้วเราก็ต้องหลบหลีกของ เราเอาล่ะ ถ้าเรายังไม่หลบหลีกของเรา เรารู้ซึ่งๆ อยู่อันนี้แล้วต่อไปจะเป็นสายบุญสายกรรม คือเราจะร่วมมือกับเขา ไปกับเขาไปเรื่อยๆ

ถ้าเรามีบุญมีกุศลร่วมกัน ก็มันมีโน้มน้ำแข็งคิดเห็นไปทางเดียวกัน นี่เขาเรียกเข้า กันโดยธาตุ.. นี่เข้ากันโดยธาตุ ธาตุเป็นอย่างนั้น คุณติเวลาสังคมจะรู้จักนิสัยคนๆ นี้ให้ดู เพื่อนเขา เพราะเพื่อนเขา นี่สังคมเพื่อนเขาเขาคิดอย่างนั้นในวงเพื่อนเขา เขาจะเป็นอย่าง

นั่นล่ะ อยากจะรู้ว่าคนนี้เป็นอย่างไรให้สังเกตเพื่อนเขา เพราะเพื่อนเขาคบกันมาเขาต้องคบคนเหมือนกัน

อันนี้ก็เหมือนกัน ถ้าพูดถึงความคิดปกติใหม่ ไม่ผิด แต่เราก็ต้องมีปัญญาเพราะว่าอะไร เพราะการกระทำของเราทุกคนมันต้องมีพัฒนาขึ้นไป จิตใจคนขนาดไหนมันจะมีพัฒนาขึ้นไป.. นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราแผ่เมตตา มันผิดปกติใหม่.. ไม่ผิด! พอไม่ผิดเสร็จแล้วทำอย่างไรต่อไป ก็ตั้งสติใช่ไหม จิตสงบแล้วก็นั่งสมาธิ แล้วภาวนาไป เห็นใหม่ มันจะพัฒนาไป

ถ้าฐานมันดีนะ.. กรรมฐาน ฐานมันดีนะมันจะหนุนสิ่งนี้ให้จิตใจเราดีขึ้น พอจิตใจเรานั้นคงขึ้น ดีขึ้น เราพิจารณาเป็นขึ้น อะไรขึ้นนี้เดียวเรารู้หมดเลย ถ้าเรามีความเข้าใจถึงเรื่องของใจเรานะ เราจะเข้าใจเรื่องของใจของคนอื่นหมดเลย แล้วถ้าเข้าใจแล้วนะ นี่เวลาเขามาพูดกับเรา เห็นใหม่ อย่างเช่นครูบาอาจารย์ที่ภาวนาเป็น แล้วเวลาลูกศิษย์ที่ภาวนาไม่เป็นมาถามปัญหานี้มันรู้หมดเลย แต่ด้วยความรักขาน้ำใจ รักขาน้ำใจว่าเออ.. เป็นอย่างนั้นไปก่อน เป็นอย่างนั้นไปก่อนแล้วพิจารณาไป รู้แล้วเราจะไปพูดซึ่งๆ หน้า เขาก็เก๋อกิน

นี่พูดถึงเวลาที่ว่ารู้ใจเราแล้วนี่จะรู้หมด แต่รู้หมดแล้วมันก็จะเฉเขาไม่ได้หรอก จะเที่ยวเฉเขา คนนั้นเป็นอย่างนี้ คนนี้เป็นอย่างนั้นมันไม่ได้ เพียงแต่ว่าสิ่งนี้ดีหรือไม่ดีนี้เรารู้ แล้วบอกว่าไม่ดีนี้พยายามให้ละละ แล้วทำความดีขึ้นไปมันก็เป็นความรู้สึกความนึกคิดของเขาใช่ไหม แต่เราบอกว่าคนๆ นี้เป็นสิ่งนั้น สิ่งนี้ไม่ดีก็ต้องบอกไม่ดีๆ แล้วใครจะดีหมดล่ะ

ฉะนั้นสิ่งที่ว่านี่ เวลารู้ใจเราแล้วจะเข้าใจใจเขาหมดเลย แล้วใจเขาคิดอย่างนี้มันอยู่ในระดับที่ว่าเขาพันตัวเขาเองแล้ว แต่ถ้าเขายังไม่พันตัวเขาเองนะ เขาจะโมโหโกรธา เขาจะกระฟัดกระเฟียดออกไปข้างนอก แต่พอเขาเริ่มมีสติบีบเขาจะรู้ตัวเขาแล้ว เขาจะควบคุมได้แล้ว แต่มันก็ยังมีอยู่ในใจใช่ไหม มันก็ต้องพัฒนาเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป

นี่การภาวนานะ จากไม่รู้อะไรเลยมันจะรู้ทันตัวเอง จากรู้ทันตัวเองแล้วควบคุมตัวเองได้เป็นสมาธิ จากการควบคุมตัวเองได้เป็นสมาธิแล้ว การควบคุมตัวเองได้มันไม่มีสิ่งใดมาเหนี่ยวรั้ง หรือว่ามาชี้นำ แล้วพอมันเกิดปัญญามันจะเกิดปัญญาจากข้อเท็จจริง

มันไม่ใช่เกิดปัญหาจากการชี้หน้า ปัญญาเหนือยวรั้ง โดยกิเลสตัดหาความทะยานอยากของตัว เห็นใหม่ จิตใจมันพัฒนาขึ้นไป

ฉะนั้นว่าฝึกปกติใหม่ คำว่าฝึกปกติใหม่ต้องมาเทียบเคียงก่อนว่าฝึกปกติของใคร แต่ถ้าทางสังคมเขามองว่าฝึกปกติแน่นอน แต่ถ้าเป็นทางธรรมไม่ฝึกปกติหรือก ยังต่ำต่อยด้วย ยังต้องพัฒนาขึ้นไปมากกว่านี้

ถาม : การที่เราแผ่เมตตาทุกที่ทุกเวลานี้ฝึกปกติใหม่ครับ เวลาแผ่ไปตัวมันจะสั่นขนลุก เหมือนมีอะไรในตัวพุ่งขึ้นกลางศีรษะ แล้วแผ่ชานไปทั่วร่างกาย

หลวงพ่ : อันนี้เป็นความรู้สึกนะ เป็นความรู้สึกอันหนึ่ง ถ้าจิตใจนี้จิตใจดี จิตใจมั่นคง ความแผ่ชานมันก็จะรุนแรง อย่างเช่นเวลาเราฟังธรรมะ หรือเรามีสิ่งอะไรกระทบกระเทือนในหัวใจนี้ขนลุกขนพองเลย มันเป็นอย่างนี้.. การว่าขนลุกขนพอง ถ้าจิตใจดี ถ้าจิตใจไม่ดีนะแผ่ไปมันก็ไม่มีการออก แผ่ไปขนาดไหนมันก็ไม่ออก นี่มันเป็นความรู้สึกของใจ

ถาม : ๒. การละพุทธภูมิ ควรกำหนดที่จิตแล้วลาแบบไหนครับ ก่อนหน้าตอนปรารถนาพุทธภูมิเจอจิตวิญญูณมาหามาก

หลวงพ่ : อันนั้นส่วนหนึ่งนะ นี้พุทธภูมิมันมีหลายระดับ พุทธภูมิอย่างหยาบ เขาจะภาวนาไปก็ทำแบบหยาบๆ ถ้าพุทธภูมิละเอียดขึ้น พอถึงพุทธภูมิจนพระพุทเจ้าพยากรณ์ แล้วนี่ตอนนี้กลับไม่ได้แล้ว แล้วถ้าพุทธภูมิอย่างหยาบๆ เขาก็สร้างบารมี

เราสังเกตได้ ไปตามวัดถ้าปรารถนาพุทธภูมิ สิ่งก่อสร้างหรือความเป็นไปในศาสนสถานนี่ไม่ค่อยละเอียด แต่ถ้าพุทธภูมิที่ละเอียดคนะ โอ้โฮ.. บางทีประดับด้วยทองคำเลย นี่เพราะคำว่าบารมีของพุทธภูมิมันเริ่มตั้งแต่หยาบมา พัฒนามา แต่ถ้าพระพุทเจ้ายังไม่พยากรณ์นี่กลับได้หมด กลับได้หมด อย่างเช่นหลวงปู่มั่นก็กลับ

หลวงปู่มั่นเวลาลาพุทธภูมิ กำหนดจิตให้สงบลงแล้วลาในสมาธิมันจะชัดเจนมาก แล้วเราต้องมีปัญญาของเรา ใคร่ครวญของเรา เพื่อตัดให้มันขาดไป ถ้ามันขาดไปปั๊บ พอจิตเป็นสมาธิแล้วมันจะออกใช้ปัญญาได้ แต่ถ้าเป็นพุทธภูมินะ จิตเป็นสมาธิขนาดไหนนะมันก็เป็นโลกีย์ปัญญา

ความรู้สึกรู้สึกของจิตนะ ถ้าเข้าสมาบัติ เข้าต่างๆ นี่จะรู้มาก รู้มากขนาดไหนนะมันเป็นอกัญญา อกัญญานี่จะรู้เรื่องวาระจิต รู้เรื่องความคิด รู้เรื่องกรรม รู้เรื่องโลก รู้เรื่อง แต่มันก็เป็นเรื่องผลของวิญญูะไง ถ้ารู้อย่างนี้ก็เหมือนกับองค์การนาซ่า องค์การนาซ่ามันก็รู้นะว่าดาวดวงนี้อยู่ละติจูดเท่านี้ๆ องค์การนาซ่าเขาก็รู้ รู้เป็นวิทยาศาสตร์ มันไม่รู้เข้ามาในตัวของเรา

ฉะนั้นสิ่งที่รู้แบบนี้ละโลกเขามหัศจรรย์มาก นี่ไงผู้วิเศษไม่ใช่อริยภูมิ ถ้าอริยภูมินะไม่ใช่รู้อย่างนั้น อริยภูมินี้องค์การนาซ่าเขาทำการวิจัยสำรวจเพื่อทางวิทยาศาสตร์ เพื่อทางโลก เพื่อทางวิชาการ เพื่อประโยชน์กับสังคม ประโยชน์กับโลก แต่เรากวานานี้มันเพื่อประโยชน์กับจิตเรา จิตนี้มันจะเวียนตายเวียนเกิดไปตามวิญญูะ กามภพ รูปภพ อรูปภพมันจะหมุนไปในวิญญูะ

องค์การนาซ่าเขาพิสูจน์กันเรื่องโลก เรื่องปัจจุบันนี้เท่านั้น เรื่องจักรวาล แต่เรื่องกาลเวลาเขาพิสูจน์กันด้วยข้อมูลของเขา ฉะนั้นถ้าเรื่องจิตละ เรื่องจิตเวลามันเกิดตาย มันเกิดภพเกิดชาติละ ฉะนั้นสิ่งที่ว่าเราจะลანიมันมาลาที่นี้ ลาที่หัวใจ ถ้าหัวใจมันเข้าใจสิ่งนี้แล้วมันจะเป็นประโยชน์มาก

ฉะนั้นปรารถนาพุทธภูมิ อันนี้ตอบเท่านี้ เพราะว่าวันนี้จะเอาหลายข้อหน่อยได้ไหม.. อันนี้เวลาถามนี้มันถามแปลกๆ อันนี้มีถามแปลกๆ เลย

ถาม : ๓๔๖. เรื่อง “จุดมุ่งหมายของพระพุทธานุชาตนา”

กราบหลวงพ่อกับกราบเรียนถามปัญหาธรรมเพื่อความเข้าใจครับ สิ่งใดที่ควรเจริญที่สุดในฐานะที่เป็นพุทธศาสนิกชน และวิธีเจริญให้ถึงสิ่งนั้นคืออะไรครับ และควรทำสิ่งใด

หลวงพ่อกับ : ใ้ใช้อย่างนี้ถ้าตอบนะเราเอาทฤษฎีมาตอบเลยละ ถ้าอย่างนี้มันเหมือนอริยสัจ อริยสัจมันเป็นความจริงในพุทธศาสนา “ทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ” ละด้วยวิธีใด เห็นไหม นิโรธจะเกิดจากมรรค

นี่สิ่งใดที่ควรเจริญที่สุด.. สิ่งใดที่ควรเจริญที่สุดในฐานะพุทธศาสนิกชน แล้วพุทธศาสนิกชนในฐานะไหนละ ถ้าในฐานะของพุทธศาสนิกชนที่เขามีทะเบียนบ้าน เขา

ว่าเขาเป็นชาวพุทธ ทะเบียนบ้านเวลาลงในบัตรประชาชนว่านับถือพุทธศาสนา แล้วนับถือพุทธศาสนาแล้วเขารู้อะไรบ้างละ เขา นับถือพุทธศาสนาแล้วพุทธศาสนาก็มีพระ พระสงฆ์ประจำวัด ก็มีโบสถ์เอาไว้เวียนเทียน ถึงเวลาปีใหม่ก็ตัดบาตรหนหนึ่ง ถึงสงกรานต์ก็ไปทำบุญเท่านั้นแหละ พุทธศาสนิกชนระดับไหน!

จิตใจของคนมันแตกต่างกันหลากหลายมาก ฉะนั้นเวลาตอบไปแล้วมันมีข้อโต้แย้งมาหมดแหละ ทำไม่ได้! ยังต้องประกอบอาชีพ ทำอะไรก็ไม่ได้.. แต่ถ้าพูดถึงความจริงแล้ว พุทธศาสนาสิ่งที่ควรเจริญที่สุด สิ่งทีควรเจริญที่สุดนี่อริยสังขเลยละ

“ทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ เกิดนิโรธด้วยมรรคญาณ”

นี่ในสถานะของพุทธศาสนา เพราะจิตนี้มันจะกลั่นมาจากอริยสังข เพราะจิตนี้ได้กลั่นจากอริยสังข จิตนี้จะมีคุณประโยชน์มาก ถ้าจิตนี้ยังไม่ได้กลั่นมาจากอริยสังข เราก็นับถือไว้เป็นศาสนาประจำชาติ ไม่ใช่ศาสนาประจำหัวใจด้วย.. ศาสนาประจำชาติ! ศาสนาเป็นเอกสาร เอาไว้เวลาไปต่างประเทศจะได้ลงเอกสารว่าพุทธศาสนา ศาสนาประจำเอกสาร ไม่ใช่ศาสนาประจำใจ

ถ้าศาสนาประจำใจ เห็นไหม เราเริ่มมีทาน มีศีล มีภาวนา.. ถ้ามีทานของเขา เพราะอะไร เขาทำสิ่งนั้นเพื่อใคร เขามีทาน มีศีล มีภาวนาเพื่อใคร เขามีทาน มีศีล มีภาวนา เพื่อหัวใจของเขา เพราะจิตใจนั้นเป็นพุทธะ! พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ถ้ามีการกระทำขึ้นมามันจะไปฟอกใจดวงนั้น ถ้าฟอกใจดวงนั้นแล้วนี่พุทธศาสนาสอนที่นี้ สอนในหัวใจของตัว ถ้าหัวใจของตัวทำที่สุดแห่งทุกข์ได้แล้ว หัวใจนั้นจะมีคุณประโยชน์มาก

เพราะการทำที่สุดแห่งทุกข์ได้นี้ การกระทำอันนั้น อริยสังขอันนั้นที่เกิดขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลานั่งอยู่โคนต้นโพธิ์ก็ทำแบบนี้ แล้วเราเป็นพุทธศาสนิกชน ถ้าเราจะเอาตามแก่นนะ แต่ถ้าไปเอาตามโลก ตามที่บอกว่าพุทธศาสนิกชนมันมีหลากหลาย แล้วครูบาอาจารย์ก็มีหลากหลาย พุทธศาสนาก็เลยคิดว่าทำอย่างนั้น ทำอย่างนี้.. ไม่ใช่! นั่นเป็นวิธีการทั้งหมด

วิธีการที่ครูบาอาจารย์ท่านสอน นั่นเป็นวิธีการทั้งหมด แต่เวลาถ้าเข้าถึงอริยสังขตามความเป็นจริงนี้มันเข้าถึงความเป็นจริง แต่เวลาครูบาอาจารย์สอนทุกคนก็อ้างว่าเป็น

อริยสัจ อริยสัจอะไรล่ะ อริยสัจละเมอไป ละเมอว่าอริยสัจ ตื่นขึ้นมายังเดินไม่ถูกทางเลย บอกอริยสัจเป็นอย่างนั้นๆ มันละเมอเอามั่นก็เลยมั่ว แต่ถ้าเป็นความจริงมันพิสูจน์ได้ มันพิสูจน์ได้ว่าควรทำอย่างไร แล้วจะตรงกับจริตนิสัยของพุทธศาสนิกชนแนวทางไหน ถ้าแนวทางไหนมันก็ทำของมันถูกต้องได้

อันนี้พูดถึงว่าในสิ่งที่เขาถามเนาะ..

“สิ่งที่ควรเจริญให้ถึงที่สุดในฐานะที่เป็นพุทธศาสนิกชน และวิธีเจริญให้ถึงสิ่งนั้นคืออะไรครับ”

ไอ้โฮ.. ไม่เคยทำทานเลยเนาะ คืออะไรครับ เคยทำบุญหรือเปล่าไม่รู้นี่.. ก็วิธีที่เจริญให้ถึงที่สุดนั่นคืออะไรครับ แล้วควรทำสิ่งใด

การทำบุญนี่นะ การทำบุญคือการเสียสละ การเสียสละนี้ถ้าจิตใจมันไม่เปิดกว้าง ทำอะไรไม่ได้หรอก จิตใจไม่เปิดกว้างนะ จิตใจตระหนี่ถี่เหนียว จิตใจที่ไม่รู้สิ่งใดเลย มันคิดนี้ด้วยความตระหนี่ไซ้ใหม่.. ในการศึกษาของเรา ในการแข่งขันจะเอาที่หนึ่งของประเทศไทย แล้วที่หนึ่งของประเทศไทยนี้ดูสิคนที่ไม่มีการศึกษานะเขาก็เป็นเศรษฐีมหาเศรษฐีเยอะเยอะไปหมดเลย ทำไมเขาเป็นอย่างนั้นได้ล่ะ นี่เพราะเขามีการกระทำของเขา

ไอ้นี้ก็เหมือนกัน จะเอาที่หนึ่งของประเทศไทย มันเป็นแต่ทางวิชาการไป แล้วจะทำสิ่งใดล่ะ แต่ถ้าเราไม่ต้องการเป็นที่หนึ่งของประเทศไทยไซ้ใหม่ เราทำเพื่อตัวเราไซ้ใหม่ พอเราทำด้วยตัวเรา นี่การทำบุญกุศล การเสียสละในการเปิดใจให้กว้าง พอเปิดใจให้กว้างขึ้นมา นี่จิตใจที่เป็นสาธารณะขึ้นมา มันจะทำใจให้มันมั่นคงได้ พอใจมันคงได้ เดี่ยวมันจะย้อนกลับไป นี่ศีล สมาธิ ปัญญา แล้วเกิดขึ้นมาจะตื่นตื่น

คนเรานะพอศึกษาพุทธศาสนาเนี่ยยังแปลกใจ ไอ้โฮ.. ทำไมพระพุทธเจ้าสอนละเอียดขนาดนั้น เพราะโดยสามัญสำนึก โดยประเพณีวัฒนธรรมก็คิดกันแต่ว่าเป็นชาดกเป็นเรื่องนิทาน กำกอลอนก็ว่ากันไป แล้วกลับมาดูถูกด้วยนะ ดูถูกผู้เฒ่าผู้แก่เนาะว่าเชื่ออะไรกันงมงาย มันไม่เห็นมีอะไรเป็นวิทยาศาสตร์ ที่น่าเชื่อเลย แต่พอมาศึกษาธรรมโดย

ที่เราศึกษาเองนะ.. สอง พอเวลาเราเริ่มปฏิบัติขึ้นมาเรายังจะรู้เข้าไปใหญ่ แล้วยังมีหัตถ์จรรยด้วย

ทุกคนว่าตัวเองนี่เป็นคนดี ทุกคนว่าตัวเองเป็นคนเข้มแข็ง แต่เข้มแข็งทำไมเอาปัญญาของเรา ทำไมเอาจิตไว้ในอำนาจของเราไม่ได้ละ มันไม่เห็นเข้มแข็งตรงไหนเลย แล้วเวลาบอกเป็นคนรักตัวเอง รักตัวเองนี่พุทธศาสนาก็สอนแล้ว เห็นไหม สิ่งที่ทำมานี้ กุศล อกุศล.. อกุศลเป็นสิ่งที่นั่นแหละ ทำไมทำกันละ

คุณเขายกอย่างรัฐบาลเรานี้ เป็นรัฐบาลของชาวพุทธ เป็นพุทธศาสนา แต่ทำไมมีโรงงานยาสูบ ทำไมมีโรงงานสุราละ อ้าว..ก็มันผิดศีล ทำไมทำอะไรผิดศีลละ เห็นไหม เวลาเขาได้แย้ง นี่เราก็มองกลับมาในสังคมโลกสิ ตอนนี้นะทางยุโรป อเมริกา มันพยายามจะบีบให้เปิดประเทศ มันจะขายบุหรี่ เวลาเหล้าไม่ให้โฆษณาะมันก็เอาทูตเข้ามาบีบแบบนี้

เราอยู่กับสังคมโลก เราอยู่กับสังคมโลกเราต้องรู้ว่าสังคมโลกมันบริหารอย่างไร แล้วตัวเราเองเราจะบริหารอย่างไร ตอนนี้นะมีปัญหาการเจรจาธุรกิจการค้า ให้เปิดตลาด ให้เปิดตลาด จะเปิดตลาดนะจะเอาเหล้าเข้ามาขาย.. ถ้าพูดอย่างนี้แล้วคิดถึงสงครามฝิ่นนะ เวลาพูดถึงสงครามฝิ่นนี่น่าเศร้านะ ให้เปิดตลาดเพื่อเอาฝิ่นเข้าไปเมืองจีน สงครามฝิ่นไอ้โฮ..

เวลาความคิดของโลกมันบีบคั้นกันไง แล้วตอนนี้ มันสงครามฝิ่นไซ้ใหม่ ไอ้ที่สงครามบุหรี่ สงครามสุรา เปิดตลาดให้ได้ บีบจนรัฐบาลหน้าเขียวหน้าเหลืองเลย แล้วนี่คนมันก็ต้องมีความชอบไซ้ใหม่ แต่นี่ทำไมรัฐบาลถึงมีโรงงานยาสูบ นี่เวลาเขาก็อ้างกันอย่างนั้นแหละ

นี่พูดถึงเวลาโลกใจ แต่ถ้าเป็นธรรมแล้วไม่มี เป็นธรรมนะเมื่อก่อน เมืองไทยนี่เมืองพุทธ มันก็แบบว่าหยุดวันพระ มันก็กลัวจะไม่เจริญทันเขา ก็เปลี่ยนมาเป็นหยุดเสาร์ อาทิตย์ ตอนนี่ศรีลังกาเขายังหยุดวันโกนวันพระอยู่ เขากำลังจะตัดสินใจ รัฐบาลเขาประชุมกันอยู่ว่าจะหยุดวันพระหรือจะหยุดเสาร์ อาทิตย์

มองสังคมไทยแล้วมองศรีลังกา ศรีลังกาเนี่ยเมื่อก่อนสังคมไทยก็เหมือนสังคมศรีลังกา แล้วเพราะว่าด้วยการพัฒนา โลกมันพัฒนาขึ้นมาจะทำให้ทันเขา นี่พูดถึงว่าสิ่งใดที่ควรเจริญในพุทธศาสนา พุทธศาสนิกชนควรทำอย่างไร แล้วพอเราศึกษาตามทฤษฎีแล้วเราก็ต้องเอาทฤษฎีเป็นตัวตั้ง แล้วเขาบอกว่านี่เมืองพุทธ.. เราก็พูดนะ เราก็พูดว่าสังคมไทย เมื่อก่อนพระนี่เขาจะยกย่องมาก พระนี่นะไปไหนเขาจะยกย่องเลย แล้วพอสุดท้ายแล้วกฎหมายก็บังคับให้พระมีสิทธิเท่าข้าราชการ ต่อไปพระจะมีสิทธิเท่ากรรมกร จะลดปัญหาพระไปเรื่อยๆ เขาบอกบริหารยาก

เราจุดศรัทธา ชูจุดศรัทธาเวลาจะกลับบ้าน เวลาเจอรถเมล์นี่ พอมันเจอพระนี่นะมันสายหน้าเลย แล้วพอเวลาขึ้นรถไอ้โฮ.. ลำบากมาก เวลาเรามองพระมองต่างๆ มองแบบว่าเป็นภาระเขาไปหมดเลย แต่ด้วยการบังคับของวินัย ภิภุหำห้ามถือเงินและทอง ภิภุหำห้ามถือเงินและทอง ห้ามทุกๆ อย่างเลย วินัยบังคับไว้ให้พระไม่ให้มี แล้วพอพระไม่ให้มี พระจะเดินทางต้องอาศัยเขา พออาศัยเขาขึ้นมา เราชาวพุทธเราก็อยากจะมีพระที่ดีๆ แต่เวลาพระจะอาศัยเรา เราก็บอกว่าพระนี่เป็นภาระ

ที่นี้พระนี่จะโตขึ้นมาเนอะ คูสิครูบาอาจารย์ของเราท่านพยายามจะสร้างพระ เห็นใหม่ บวชพระขึ้นมาจะดูแลพระ เพื่อให้พระมีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา นี่ถ้ากฎหมายเอื้อให้เมื่อก่อนนะในกรุงเทพฯ รถเมล์เขาจะมีที่นั่งของพระ ต่อไปเขาจะเอาออกหมดเลย เพราะพระขึ้นไม่ทันเขาหรอก เพราะพระมันก็ต้องมีเดินทาง

นี่กฎหมายเขียนเอื้อให้สังคมพุทธ กฎหมายเอื้อให้กับชาวพุทธ เมื่อก่อนมันยังเข้มขันอยู่ เอื้อให้มากเลย เดี๋ยวนี้ชักจะหมดไปแล้ว ชักจะหมดไปเรื่อยๆ แต่มันก็ยังคืออยู่ยงดีที่ว่ามันยังมีกฎหมายรองรับ.. นี่พูดถึงเพราะว่าโลกกับธรรมใจ แล้วมาอยู่ด้วยกัน แล้วเราจะเอาอะไรออกหน้าล่ะ สุดท้ายแล้วนะทุกคนนี่ ถ้ารัฐบาลหรือว่าวิสัยทัศน์ของผู้นำไม่ดี สุดท้ายแล้วแก้ไขไม่ได้หรอก อย่างเช่นสภาวะแวดล้อม เวลาเราสร้างอุตสาหกรรมเริ่มต้นเราลงทุนด้วยต้นทุนต่ำใช่ไหม น้ำเสียก็กำจัดน้ำเสียทุกอย่าง แล้วสุดท้ายแล้วต้องตั้งงบประมาณเพื่อมารักษาสภาวะแวดล้อมอีกมหาศาลเลย

แต่ถ้าเริ่มต้นนี้เราบังคับมาเลยว่าโรงงานอุตสาหกรรมต้องบำบัดน้ำเสีย ต้องมีสภาวะแวดล้อมต่างๆ เราจะไม่ต้องตั้งงบประมาณมาเพื่อมาบำบัดนะ ประชาชนก็เจ็บใจ

ได้ป่วย ทุกอย่างก็เสียหายไปหมดเลย เพราะอะไร เพราะวิสัยทัศน์ของผู้นำ อยากจะเจริญ
อย่างเดียว อยากจะต้องการ GDP นี้พูดถึงนะ

ย้อนกลับมาศีลธรรม จริยธรรมก็เหมือนกัน ศีลธรรม ประเพณีวัฒนธรรมนี้เรา
ปล่อยให้มันหมดไป แล้วก็มาเรียกร้องกัน เด็กสมัยนี้ใจแตก เด็กสมัยนี้.. ก็ทำกันมา! ก็
วิสัยทัศน์ตัวเองไม่มี แล้วก็ไปโทษๆ ไร

นี่พูดถึงเขาถามนะว่า “ควรเจริญสิ่งใดในพุทธศาสนิกชน” เราตอบไปไหนก็ไม่รู้
เขาถามว่า “พุทธศาสนิกชนควรทำอย่างไร” ทำไม่ไปเป็นเรื่องของชาวพุทธไปหมดเลย..
นี่พูดถึงเวลาพูดแล้วมันไปของมันเรื่อยละ เพราะจะเถียงกันได้ตลอดใจ ถ้าจะขึ้นกระต่าย
ขาเดียวแล้วมาเถียงกันว่าอะไรควรอะไรไม่ควร มันเถียงกันได้ทั้งชาติเลยละ ที่นี้เวลา
มองปั๊บเราจะไปแก้กันที่ไหนละ เราจะไปแก้ที่อดีตมันไม่ได้แล้วละ ตอนนี้อยู่ปัจจุบัน
นี่เป็นอย่างนี้แล้ว

นี่พูดถึงพุทธศาสนิกชน ชาวพุทธควรทำตัวอย่างไร.. ตั้งสติ เริ่มต้นมันต้องเริ่มต้น
ก่อน เริ่มต้นมีศรัทธา มีความเชื่อแล้วฟังธรรม เวลาศึกษาธรรมแล้วสิ่งใดมันตรงกับ
จิตเรา แล้วเริ่มต้นฝึกหัดของเรา เริ่มต้นฝึกหัดให้ตัวเราเป็นคนดี แล้วพอเป็นคนดีนี้ดี
เพื่อเรา พอดีเพื่อเราแล้ว ถ้าเราปฏิบัติไปใจเราจะดี พอใจเราจะดี พอมันเสื่อมขึ้นมาใจมัน
จะชั่ว ชั่วหมายถึงความคิดนะ มันจะคิดของมันอกุศลทั้งนั้นแหละ แต่ถ้าจิตเราดีมันจะคิด
เป็นกุศล

กุศล อกุศลมันเกิดที่ใจ พอมันเกิดที่ใจมันพลิกขึ้นไป ถ้าเรามีสติปัญญาควบคุม
เข้าไป แล้วรักษาเข้าไป เดี่ยวเราจะเข้าใจเลยว่ากุศล อกุศลนี้มันเป็นทางผ่าน พอเวลาจิต
มันผ่านไป พันทั้งดีและชั่ว พันทั้งกุศลและอกุศล มันถึงเป็นความจริงของมัน.. มหัศจรรย์
มาก! ใจนี้มหัศจรรย์มาก แล้วบอกให้เริ่มต้นตรงไหนละ เริ่มต้นตรงเสียสละทำบุญกุศล
แล้วนั่งสมาธิภาวนาไป จะเริ่มต้นตรงนี้!

ถาม : ๓๔๗. เรื่อง “ไบอนุ โมทนาบัตร”

หลวงพ่ : คนนี้ทำบุญหรือเปล่าก็ไม่รู้เหมือนกัน

ถาม : ขอสอบถามเกี่ยวกับการไปทำบุญที่วัด แล้วขอใบอนุโมทนาบัตรเพื่อเอาไปหักลดหย่อนภาษี กรณีแบบนี้ บุญกุศลที่ทำไปนี้จะได้เต็มร้อยหรือว่าบกพร่องหรือไม่ครับ เพราะเหมือนว่าให้ไปแล้วแต่ก็ยังอยากได้คืนเพียงเล็กน้อย เพื่อไปได้คืน เพียงแต่ไปเอาคืนอีกทีหนึ่งที่ไม่ใช่วัดครับ

หลวงพ่ : กรณีนี้มันเป็นที่ว่าจิตใจของคน มันเป็นการฝึกหัดคนะ จิตใจของคน เห็นไหม พอเวลาทำบุญไปแล้ว ถ้าจิตใจของคนนะ คุณคนทำบุญแล้วพระนี่เขาจับทางได้ พระที่เขาเป็นธุรกิจนะ.. เราเคยเจอเราตกใจเลยนะ พระนี่เขามีใบอนุโมทนา แล้วเขาให้โยมมาทำบุญ แล้วเขาเขียนใบอนุโมทนาให้ แล้วมีต้นขั้วนะ เขาไปจับฉลากต้นขั้วได้รถปิกอัพคัน ๑๑๑.. เจอแล้วงงเลยนะ ทำไมพระมันคิดได้ขนาดนั้น

อ้าว.. นี่เรื่องจริง เราเจอจริงๆ นะ สมมุติมีการทำบุญใช้ไหม เขาก็บอกว่าถ้าใครทำบุญ ใครโชคดีจะได้รถปิกอัพคันหนึ่ง แล้วเขามีใบอนุโมทนาให้ แล้วก็ต้นขั้วใช้ไหม แล้วเขามาจับฉลากต้นขั้ว นี่คือการเล่นหอยนะ นี่คือการเล่นหอยอย่างหนึ่ง นี่คือการพนันอย่างหนึ่ง พระองค์นี้ได้ขออนุญาตกรมสรรพากรหรือเปล่าจัดการพนันนี้

นี่เพราะเรามีความคิดกันอย่างนี้ใช้ไหม แล้วสังคมมีความคิดกันอย่างนี้ พระที่เขา มีเทคนิค เราไปเจอเข้าเราตกใจเลยนะว่าพระองค์นี้คิดแบบนี้ได้อย่างไร เขาคิดได้นะ งงเลยนะ ทำบุญนี้มีใบอนุโมทนา ๕ บาท ๑๐ บาท เขียนไปๆ นะ แล้วมาลุ้นต้นขั้วมันใจจับต้นขั้วของใคร ถ้าถูกต้นขั้วนั้นได้รถปิกอัพคันหนึ่ง เพราะอะไร เพราะเขามีความคิดอย่างนี้ นี่ถ้าคนมีความคิดอย่างนี้ เขาคิดอย่างนี้ปีบเขาจะบริหารจัดการเรื่องอย่างนี้ไปได้สบายมากเลย

ฉะนั้นสิ่งที่คนหยาบคนละเอียด เห็นไหม คุณเวลาเราทำบุญ บางคนทำบุญต้องประกาศ นี่ที่ประกาศทุกวัน ประกาศจนน่าเบื่อ กับคนที่เขาไม่ต้องประกาศมันก็ต่างกันไหม การประกาศคือพระสงฆ์ทำบุญ ๕ บาท ยืนใหญ่เลยนะ ประกาศ! ประกาศ! ใ้ ๕ บาทเหลือ ๒ สติง ก็ใ้อยากประกาศนี่ไง พระสงฆ์ทำบุญ ๕ บาท เจย.. เขาเรียกทำบุญทิ้งแหว ใ้บุญมากนะ เพราะบุญนี่คือการเสียสละ ในเมื่อเราเสียสละแล้ว เราทำไมต้องใ้เขาประกาศเพื่อแบบว่ามันก็ใ้ใ้กันนั้นแหละ ใ้ใ้ใ้กันนั้นกลับมา

แต่ทีนี้เวลาเมื่อก่อนทำไมหลวงตาท่านทำ หลวงตาท่านทำเป็นครั้งเป็นคราว เป็นครั้งเป็นคราวเพราะอะไร เพราะเวลาทำบุญขึ้นมา ถ้ามันไม่มีใครทำบุญ เห็นไหม เวลาท่านทำบุญท่านจะบอกอย่างนี้ เวลาบอกว่า “นี่เราต้องเสียสละ เราต้องทำบุญนะ” เวลาคนมาทำบุญมากๆ ท่านจะพูดนะ “คนนี่ทำไมทำบ่อย เราพูดนี้เราพูดเผด็จเพื่อคนที่เขาไม่ทำ ไอ้คนที่มาให้บ่อยๆ เงินทองมันหาง่ายๆ เหรอ”

หลวงตาท่านพูดบ่อย เวลาหลวงตาท่านพูดเรานั่งฟังอยู่นะสะอีกเลย ถ้าคนนี่ให้ซ้ำให้ซากนะ ทำไมให้ทุกวัน เงินทองหาง่ายๆ เหรอ รู้จักพอดีสิ ไอ้ที่พูดๆ อยู่นี้พูดถึงคนที่มันไม่ให้ เวลาท่านพูดนะ ท่านพูดถึงให้เสียสละนี้.. ไปฟังเทศน์หลวงตาสี เวลาท่านพูดเรื่องเสียสละ ท่านพูดกระตุ้นนี้ กระตุ้นคนที่มันนั่งฟังแล้วมัน ใจสือ มันนั่งฟังแล้วมันไม่ควัก

นี่จริตนิสัยของคนไม่เหมือนกัน ท่านพูดกระตุ้นคนที่มันมี แต่ความตระหนี่ในหัวใจมันมี มันไม่ยอมควัก แต่ไอ้คนที่จิตใจเป็นธรรมนะก็ควักแล้วควักอีก ควักแล้วควักอีก ท่านก็ถามว่าเงินทองมันหาง่ายหรือ การให้มันก็ต้องสมควร ไม่ใช่ให้ทุกวันๆ

ทีนี้สังคมเป็นแบบนี้ ความสภาวะแวดล้อมเป็นแบบนี้ แล้วท่านเป็นคนกลาง ท่านจะพูดอย่างไรกับสังคม ฉะนั้นเวลาท่านอ่านมันก็เหมือนกัน บางทีมาเจอท่านไม่ให้ อ่าน ทิ้งเข้าป่า! ทิ้งเข้าป่า! แต่บางทีท่านอ่าน ท่านอ่านเพราะอะไร เพราะกระตุ้นนี้ไง อ้าว .. คนนั้นได้อ่าน ไอ้คนนี่ควักเลยก็จะอ่านบ้าง พออ่านนะพระสงฆ์ ๕ บาท ไอ้ที่นั่งข้างๆ ๒ บาทจะควักเลย ๒ บาท

ท่านทำของท่านนะเรานั่งดูอยู่ บางทีก็อ่าน เราจะบอกว่าไม่ใช่ไม่ให้อ่านเลยนะ บางทีสังคมหรือความเป็นไปมันสมควร มันเป็นการกระตุ้นได้ นี่มันเป็นเทคนิค เป็นลักษณะของผู้นำที่จะทำ แต่ไม่ใช่เหมือนเรานี้มันเกรงสงบาตรไซ้ไหม พอเริ่มอ่านนะก็ต้องอ่านตั้งแต่ไบแรกยันไบสุดท้าย พอเริ่มอ่านตั้งแต่ไบแรกจนไบสุดท้ายนะ มันเป็นแข่งๆ มันอ่านไม่ไหวหรอก มันเป็นไปไม่ได้ ไบปวารณาเป็นแข่งๆ เลย เราจะอ่านทุกไบนี้ ๗ วันอ่านไม่จบ

ถ้าพูดถึงมีเหตุมีผล นี่คนทำบุญก็เหมือนกัน คนทำบุญจิตใจที่เขาสูงส่ง เขาปิดทองหลังพระ เขาไม่อยากจะรู้ด้วย แต่ถ้าเป็นคนที่เขาอยากเป็นอย่างนั้น.. ไอ้กรณีนี้ผู้ถาม

นี่เราต้องบอกว่า ผู้ถามต้องวัดถึงวุฒิภาวะของจิตใจของสังคม สังคมวุฒิภาวะจิตใจของคนมันไม่เท่ากัน บางคนขนาดบอกว่าแต่ทำบุญเลย หาอยู่หากินก็ยังไม่ทุกข์ยาก แล้วพอเขาได้มาเขาก็อยากจะได้ให้เขาชื่นใจ ให้ได้เต็มทีของเขา ถ้าอย่างนั้นแล้วนะเราจะเขียนขึ้นคัตเอาท์เลย ขึ้นคัตเอาท์ประเทศไทยให้เลยนะ “ยายคนนี้ได้ทำบุญเท่านั้น” ให้เขาได้ชื่นใจนะ นี่พูดถึงลักษณะความรู้สึกของคน

ฉะนั้นเวลาเราพูดกันทางทฤษฎี นี่มันเป็นทฤษฎี แล้วเราทฤษฎีนี้ไปวัดค่าใจของคนทุกๆ คนมันไม่เหมือนกัน ทฤษฎีนี้โดยหลักการเป็นแบบนี้ คุณศึกษาบึงคับแล้วบางคนก็ทำผิดกฎหมาย บางคนทำดีกว่ากฎหมาย บางคนทำเสมอกฎหมาย ทฤษฎีนี้เหมือนกฎหมาย แต่ความรู้สึกของคน ความเป็นไปของคนมันหลากหลายนัก

ฉะนั้นสิ่งที่ถามมานี้ มันถามมาด้วยความรู้สึกของเรา แล้วคนที่มีความคิดอย่างนี้ก็เยอะ ทีนี้ถ้าคนที่มีความคิดอย่างนี้ว่าทำไมทำบุญแล้ว ทำไมจะต้องเอาใบอนุโมทนามาเพื่อหักภาษี อันนี้มันเป็นเหมือนกับรัฐบาลท่านเปิดช่องไว้ให้ รัฐบาลเขาก็อยากให้คุณทำบุญใช่ไหม หรือรัฐบาลเขาแบบว่าส่งเสริมศาสนาด้วยวิธีการหักภาษี

ฉะนั้นใครทำบุญนะ ๑. ส่งเสริมศาสนา ๒. ไม่อยากพูดคำนี้เลยนะ แต่ก็ได้อยู่ อย่างเช่นพวกเครื่องราช ทำดีก็ต้องได้ดีตอบแทน แล้วทีนี้พอทำดีต้องได้ดีตอบแทนนี้เขาไปคิดกันตรงนั้น

ฉะนั้นไอนี้ก็เหมือนกัน ทางรัฐบาลเขาบอกว่าให้หักลดหย่อนภาษีได้ เราก็คิดกันตรงนั้น ก็คิดว่าไปได้อีกทางหนึ่ง แต่ได้ทางนั้นอย่างที่ว่ามันก็มีผลนะ ผลของการที่ทำบุญได้มากขนาดไหน นี่เขาบอกว่าทำแล้วบุญมันจะไม่ได้เต็มร้อยใจ แต่ถ้ามันคิดแล้วมันก็ไม่เต็มร้อย อย่างที่เราบอกที่ว่าทำบุญในสมัยพุทธกาล เพราะมันไม่มีตัวอย่าง เขาทำด้วยจิตใจที่สะอาดบริสุทธิ์ เขาจะได้ของเขาเต็มทีเลย แต่ในปัจจุบันนี้เราต้องมีตัวอย่าง

เราต้องมีตัวอย่างใช่ไหม นี่ทำบุญอย่างนี้ในพระไตรปิฎก สมัยพุทธกาลคนทำบุญอย่างนี้จะได้บุญอย่างนั้น ทำบุญอย่างนี้จะได้อย่างนั้น เราก็คิดว่าคณฝนเลย นี่สร้างกุฏิแล้วจะได้วิมานบนสวรรค์ พอสร้างกุฏิหลังหนึ่งก็ทะเลาะกันยังไม่จบเลย มันจะได้วิมานอะไรก็ไม่รู้ ร้อนเป็นไฟเลย จะเอาวิมานบนสวรรค์สักหลังหนึ่ง ข้างล่างนี้ก็ฟัดกันจนแหลกไปเลยวิมานก็ยังไม่เสร็จ เพราะเราไปมีเป้าหมายไว้ไง

ฉะนั้นไอ้อย่างนี้ เวลานั้นกปฏิบัตินะไม่ยากเกิดบนพรหม ไม่ยากเกิดบนสวรรค์
 อยากรจะสิ้นจากทุกข์ ฉะนั้นถ้าปฏิบัติแล้วไม่ถึงที่สุดแห่งทุกข์ ก็มาขอเกิดเป็นมนุษย์ได้
 ประพฤติปฏิบัติอีก ถ้าไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เวลาอายุยืนถ้ามันหมด
 บุญแล้วก็ต้องกลับมาเกิดอีก แล้วกลับมาเกิดอีกจะเจอพุทธศาสนาหรือไม่ อันนี้มันก็เป็น
 แนวคิดของผู้ปฏิบัติใช่ไหม ถ้าผู้ปฏิบัติมีแนวคิดอย่างนี้ ไอ้เรื่องสวรรค์ ไอ้เรื่องวิมาน ไอ้
 เรื่องนี้มันเป็นเรื่องไร้สาระเลยละ

เรื่องวิมาน เรื่องภพชาติที่ว่าเราจะต้องไปเสวยนี้เราไม่ยากไปแล้ว เวลาผู้ปฏิบัติ
 เขาไม่ยากไปไหนนะ เขาอยากรจะสิ้นจากทุกข์ทั้งนั้นแหละ ถ้าเราอยากรจะไปที่ไหนแล้ว
 ไปอยู่ที่นั่น เห็นไหม เราจะต้องไปอยู่ที่นั่น แล้วกว่าจะหมดอายุขัย แล้วพอหมดอายุขัย
 คูสิเวลาเราขึ้นรถ ถ้ารถคันนี้ดีเราก็อพอใจ ถ้าเราไปขึ้นรถบุโรทั่ง รถมันจะพังนี้เราก็อลำบาก
 ใจ

เกิดมาสถานะปัจจุบันนี้รดี คนดี ทุกอย่างดี มันก็อยากปฏิบัติ พอมาเกิดเป็นคน
 อีกรที่หนึ่งนะ ไปเจอรถไอ้ที่ว่ามี ๓ ล้อ อีกล้อหนึ่งไปไม่ได้แยก แล้วยังปฏิบัติอะไร
 แม้แต่มาดูแลรถเราให้ครบ ๔ ล้อ ให้รถเราดีเราขังทุกข์ยากเลย แล้วยังปฏิบัติอย่างไร แต่
 ถ้าจิตใจของเขา..

เราจะบอกว่าเวลาเกิดตายๆ นี้ไม่ใช่ว่าเกิดแล้วจะมาก็คืออย่างนี้ตลอดไปนะ เวร
 กรรมนี้ พันธุกรรมทางจิตมันจะตัดแต่งของมันไป พันธุกรรมทางจิตใจ เกิดชาติหนึ่ง เคย
 มีอะไรฝังใจด้วยความทุกข์ความยาก พอไปเกิดชาติใหม่ นิสัยมันบอกอันนี้มันปฏิเสธเลย
 มันไม่ฟังอันนี้ มันจะไปฟังอันอื่น

นี่จิตนิสัยของคนนะ คูสิเวลาคนเกิดมา เห็นไหม นิสัยมันแตกต่างเพราะว่าอะไร
 แตกต่างเพราะว่าในชาติก่อนที่จะมาเกิดมันมีอะไรฝังใจใจ มีความทุกข์ความยาก มีความ
 บีบคั้น มีอะไรนี้มันก็ฝังใจไว้ ฝังใจไว้ เวลาเจอมันก็ปฏิเสธในจิตใต้สำนึก พอมาเกิดใน
 ชาตินี้ไม่เอาไอ้ชู้ ไอ้ชู้ไม่เอา อย่างนี้ไง ชู้ก็ไม่กินจะกินอย่างนี้ ไอ้ชู้ก็ไม่กินไม่ได้ ไอ้
 นี้ก็กินไม่ได้ เขากินกันอร่อยจะตาย

เรามีญาติอยู่คนหนึ่งนะ กินทุเรียนไม่ได้ ถ้าวันไหนบอกทุเรียนนะเป็นลมเลย
 เรื่องจริงนะนี้ไม่ใช่พูดเรื่องเล่นนะ ถ้าจะกินทุเรียนนะต้องบอกให้ญาติไปอยู่ไกลๆ หรือ

ต้องไปแอบกินกัน ถ้าวันไหนนึกทุเรียนนะ แล้วญาติได้กลิ่นนะลมจับเลย นี่เรื่องจริงเห็น มากับตาเลย นั่นเป็นเพราะอะไรล่ะ โอ้เราเกิดมาได้กินทุเรียน แหม.. มันมีความสุขมากเลย แต่ทำไมเขากินทุเรียนไม่ได้ นึกทุเรียนได้กลิ่นลมจับ ลมจับทันที แล้วเป็นทุกที

นี่ไงทำไมมันเป็นอย่างนั้นล่ะ แล้วพวกเราถ้าไม่ได้กินทุเรียนนะ เวลาทุเรียนมีไม่ได้กินนะ โอ้โฮ.. มีกรรมนำคุณเลยเนาะ ของดีๆ อย่างนี้เกิดมากินไม่ได้ ทำไมมันเป็นอย่างนั้น นี่เรื่องกรรมมันแปลกมาก มันแปลกของมันจริงๆ ฉะนั้นเวลาคิดอย่างนี้เราคิดได้ เราก็คิดอย่างนั้น แล้วเราพยายามฝืน เห็นไหม

เราทำอยู่นะอย่างเช่นวัดเราจะไม่มีโบอนุโมทนา น้อยมาก จะไม่ค่อยออกให้ใคร แต่เรามีของเราเพราะเราเป็นวัด วัดนี้ถ้าไม่มีโบอนุโมทนามันก็เหมือนวัดที่บกพร่อง เพราะตามกฎหมายเขาต้องมีให้ครบสมบูรณ์ตามกฎหมาย ฉะนั้นวัดเราไม่มีโบตราตั้ง มีโบอนุโมทนา มีทุกอย่างเลย แต่เราก็พยายามไม่ออกให้ใคร

เพราะตรงนี้ เราเห็นด้วยกับตรงนี้ตรงที่ว่า เขามาทำบุญแล้วเขาควรได้บุญ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ เขาไม่ควรเอาสิ่งใดมาเป็นเครื่องนิรโทษ มาเป็นความกังวลของใจเขาอีกเลย เขาเสียสละแล้วเขาต้องเสียสละให้ขาด เสียสละให้ขาดไปเลย จบสิ้นกันไปเลย นั่นล่ะ บุญของเขา แล้วที่ไปหักภาษีที่ได้กลับคืนมานั้นนะ บุญมันมีค่ามากกว่านั้น สิ่งที่มีค่ามากกว่านั้นเราไปหาเอาข้างหน้าดีกว่านั้น

เหมือนกับเราใช้สอยให้มัน.. หลวงตาท่านพูดนะ “บุญเขาไม่สมบูรณ์” เมื่อก่อนนะเราอยู่กับหลวงตา แล้วมูลนิธิหลวงปู่่มั่นนี้แหละเขาเอาเทพ ตอนนั้นมันวันละ ๑๐ บาท หรือ ๕ บาทจำไม่ได้ เขาอัดเทพแจกแล้วเขาขายในราคาต้นทุน แล้วเขาก็ไปรายงานหลวงตา เราอยู่ที่บ้านดาด เจ้าของมูลนิธิไปรายงานหลวงตาบอกว่าเขาซื้อเทพมาด้วยราคาเท่านี้ แล้วเขาก็อัด แล้วเขาก็ขายในราคาต้นทุน

หลวงตาเอ็ดใหญ่เลยนะ หลวงตาเอ็ดใหญ่เลยบอกว่าไม่สมควรทำ! ไม่สมควรทำ! อ้าว.. ก็ไม่ได้มีกำไรเลย หนูต้องเสียค่าไฟอีกนะ หนูต้องเสียค่าแรงงานอัดให้เขาอีกนะ หนูต้องเสีย.. ท่านก็เอ็ดใหญ่เลยนะ เรากำลังนะ แต่พอมันนานไปๆ เรากวนาขึ้นมา นี่ โอ้โฮ.. แล้วหลวงตาถูก เพราะว่าอะไร เพราะเราให้เขา นี่นะ โดยความที่ให้ขาดนี้เราได้บุญ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ เราทำเพื่อ ๑๐๐ เปอร์เซนต์

อันนี้เราซื้อมา ๘ บาท เสียค่าไฟ เสียค่าคนงาน เราก็ขาย ๘ บาท เราก็ได้แค่เราให้ทานเรื่องธรรมะ แต่ไอ้ตรงตัวแบบนี้เราไม่ได้ คือทำบุญแล้วมันได้จริงๆ กลางๆ แต่ทางโลกเขาคิดกัน เขาชอบมันเป็นธุรกิจไง มันจะได้หมุนเวียน มันจะได้แจกนานๆ ใจ

นานๆ ได้บุญ ๕๐ เปอร์เซนต์ ทำสั้นๆ สะดวกสบายได้บุญ ๑๐๐ เปอร์เซนต์มันไม่เอาไง มันจะเอาทุกข์ๆ ใจ แล้วได้บุญน้อยๆ ใจ เวลาทำให้สั้นๆ ที่เดียวจบแล้วได้บุญเต็มที่ไม่เอา แต่ถ้าทำบุญแล้วกระเสือกกระสน หายใจไม่ค่อยออก เป็นหวัดนี่ชอบ! แล้วก็บุญครึ่งปอดใจ

เมื่อก่อนคิดไม่เป็นนะ เห็นเขาเถียงกับหลวงตาเรายังเข้าข้างโยม ในใจคิด ไม่กล้าพูดหรือเคี้ยวโดนอัด แต่ในใจคิดเข้าข้างโยม เอ๊ะ.. โยมเขาก็ถูกนะ ทำไมหลวงตายังเถียงเขาเนาะ ยังคิดเอ๊ะ.. โยมเขาก็ถูก ก็มีเหตุมีผล หลวงตาไม่มีเหตุมีผลเลย พูดอะไรเอาแต่อารมณ์.. คิดในใจ ไม่กล้าพูดหรือเคี้ยวหน้าแตก แต่พอเรามาปฏิบัติไปเรื่อยๆ นะ โอ้โฮ .. หลวงตาทูกุสยุดเลย หลวงตาคิดอะไรนี่สะอาดบริสุทธิ์ ๑๐๐ เปอร์เซนต์

โลกคิดกันถึงๆ ๕๐ เปอร์เซนต์ คิดกันจริงๆ กลางๆ โลกคิดได้เท่านั้น แล้วเราก็เป็นโลกเราก็คิดกับเขาเหมือนกัน.. จริงๆ เรื่องนี้เกิดขึ้นมาเราอยู่ที่นั่นด้วย อยู่บนศาลา那儿 เขามารายงานแล้วหลวงตาอัดเขาใจ เราก็คิดเข้าข้างเขา คิดเข้าข้างเขาอยู่ เอ๊ะ.. เขาทำดีขนาดนี้หลวงตายังต่อเขาอีก คิดเข้าข้างเขาอยู่ แต่มาตอนหลังนะ โอ้โฮ.. มึงมันโง่! นี่มันคิดได้อย่างนี้ เห็นไหม นี่ขนาดว่าเขาทำ ๑๐๐ เปอร์เซนต์นะ แต่อันนี้แค่โบนุโหมทนา

นี่เราเคยคิดอย่างนี้มาก่อน เราเคยเห็นหลวงตา เห็นครูบาอาจารย์ท่านจัดการ แล้วนี่หลวงตาท่านจัดการ ที่พระนพดลพูดบอกว่า “เมื่อก่อนเขาเอารถรับส่ง หลวงตาบอกว่าไม่สมควร บุญเขาไม่เต็มควรให้เขามาเอง” เห็นไหม ที่หลวงตาพูดใจ

เราเห็นใหม่ว่าคนเขามาลำบากไหม.. ลำบาก เหมือนกับเราไปช่วยเขาเราก็ได้บุญด้วย แต่ถ้าเขาลำบากแล้วเขาได้บุญ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ของเขา หลวงตาท่านคิดอย่างนั้นนะ นี่เวลาทำอะไร ฉะนั้นเวลามาวัดป่านี้ลำบากไหม.. ลำบาก แต่ลำบากนี่มันเป็นข้อเท็จจริงที่เราได้เผชิญนะ คิดกันไม่ออกหรือ ถ้างั้นเป็น โลกเอ็งอย่าเถียง เอ็งไม่ต้องเถียงเอ็งหยุดก่อน เคี้ยวเถียงกันหลังไม้ (หัวเราะ)

นี่พูดถึงเรื่องไบอนุโมทนาใช่ไหม แต่เราก็คิดประสาเราแหละ คิดนี่คือข้อกฎหมาย ก็คือความเห็น แต่นี่ทฤษฎีโดยความเป็นจริงมันหลากหลายมากกว่านี้ ถ้ามันหลากหลายมากกว่านี้แล้วจะให้ตอบอย่างไรละ

ถาม : ขอสอบถามเกี่ยวกับการไปทำบุญที่วัด แล้วขอไบอนุโมทนาบัตรเพื่อเอาไปหักลดหย่อนภาษี กรณีแบบนี้บุญกุศลที่ทำไปนี้จะได้เต็มร้อยหรือว่าบกพร่องหรือไม่ครับ เพราะเหมือนว่าให้ไปแล้วแต่ก็ยังอยากได้คืน เพียงแต่ไปเอาคืนอีกที่หนึ่งที่ไม่ใช่วัดครับ

หลวงพ่ : อันนี้ถ้าเขาทำตามกฎหมายมันก็ถูกต้องของเขาหมด แต่ถ้าทำบุญ เห็นไหม ที่ว่าบุญที่มันหยาบ ละเอียด ที่เราพูดถึงแต่ที่แรกว่าสมบัติทางโลกทุกคนมองเห็นได้ สมบัติทางธรรม หลวงตาท่านบอกว่า “สมบัติของพระคือศีลธรรม”

สมบัติของพระคือศีลธรรม คุณธรรมในหัวใจ สมบัติของโลกคือแก้วแหวนเงินทอง ตัวเลขในบัญชี สิ่งที่ถูกสร้าง แต่ถ้าคนที่มีคุณธรรมในหัวใจเขาก็มีคุณธรรมด้วย อันนี้เป็นคุณสมบัติที่หลวงตาท่านพูดไว้เนาะ เอวัง